

2020-02-11

Styrelsen

Årlig redovisning av SKH:s kvalitetsarbete enligt SKH:s kvalitetssystem – redovisning 2019

Inledning

Universitet och högskolor och Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har ett gemensamt ansvar för att högskoleutbildning i Sverige håller hög kvalitet. I universitet och högskolors ansvar ingår att ha ett kvalitetssäkringsarbete som säkrar hög kvalitet i utbildningarna. Kvalitetssäkringsarbetet ska på ett systematiskt och effektivt sätt bidra till att säkra och utveckla utbildningarnas kvalitet på samtliga utbildningsnivåer. Universitet och högskolors kvalitetsarbete ska även på ett systematiskt sätt identifiera styrkor och säkerställa att dessa bevaras och utvecklas. Utvecklingsområden ska identifieras, följas upp och åtgärdas. UKÄ:s uppdrag är att granska att lärosätena uppfyller detta. UKÄ:s granskning ska också bidra till lärosätenas kvalitetsutveckling.

SKH:s kvalitetssystem

Under 2019 har SKH:s kvalitetssystem förtydligats och vidareutvecklats. Utgångspunkten är riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete vid SKH, som rektor fastställde i mars 2019. Det är rektor som enligt SKH:s arbetsordning fattar beslut om kvalitetssystemet.

SKH:s kvalitetssystem bygger på en generell modell för ett systematiskt kvalitetsarbete, som är gemensam för hela verksamheten. Grunderna utgörs dels av ramarna för kvalitetsarbetet, dels av hur det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs.

Till ramarna för kvalitetsarbetet hör sådant som styr verksamheten – lagar och förordningar, nationella och internationella krav när det gäller kvalitetssäkringsarbete samt interna styr- och stöddokument. Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs genom förbättringshjulet, genom tydliga processer, i enlighet med styr- och stöddokument, genom dialoger samt genom verksamhetsplaneringen.

Förbättringshjulet innebär att all verksamhet på ett systematiskt sätt ska planeras, genomföras, följas upp, åtgärdas och återkopplas till berörda. Systematiken innebär både en säkring av att verksamheten uppfyller de mål och krav som ställs och att verksamheten utvecklas i syfte att nå SKH:s visioner och mål.

Förutsättningar för att kunna arbeta systematiskt enligt förbättringshjulet är att det i varje fas, planera – genomföra – följa upp – åtgärda – återkoppla, finns tydliga processer och

styr- och stöddokument, som tydliggör vad som ska göras och av vem. I följa upp-fasen används strukturerade insamlingsaktiviteter i form av uppföljningar och utvärderingar, som är gemensamma för hela SKH och som genomförs regelbundet.

Implementering och vidareutveckling av det systematiska kvalitetsarbetet inom SKH:s utbildningar har prioriterats. Motsvarande kommer att vidareutvecklas även för forskningen framöver. Modellen och grunderna är desamma.

SKH har under året genomfört en självvärdering av kvalitetssystemet inför UKÄ:s granskning 2020. Arbetet med självvärderingen har synliggjort styrkor med och utvecklingsområden för kvalitetssystemet och kvalitetsarbetet. En åtgärdsplan utifrån självvärderingen håller på att tas fram. Av den kommer det att framgå vilka åtgärder som ska genomföras på kort respektive lång sikt. En del åtgärder är redan påbörjade, andra under planering. Åtgärdsplanen kommer att kompletteras efter att SKH får den externa bedömargruppens yttrande i slutet av 2020.

Redovisningens syfte och innehåll

Enligt SKH:s riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete ska kvalitetssystemet följas upp genom en kvalitetsredovisning som genomförs av kvalitetssamordnaren vid högskolan och redovisas för styrelse, rektor, nämnden för utbildning och forskning (NUF) och ledningsgruppen en gång per år. En redovisning av kvalitetsarbetet har införts efter önskemål från styrelsen.

Syftet med redovisningen är att följa upp och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. I kvalitetsredovisningen ingår en redovisning av genomfört kvalitetsarbete inom ramen för kvalitetssystemet och åtgärder som har vidtagits eller planeras för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Mer omfattande åtgärder som behöver planeras in eller budgeteras för läggs in i aktuella verksamhetsplaner.

Underlag till kvalitetsredovisningen har inhämtats i samband med de verksamhetsdialoger som har genomförts under hösten 2019, från NUF och från berörda personer inom den gemensamma förvaltningen.

Redovisning av kvalitetsarbetet – övergripande

Kursvärderingar

Riktlinjerna omfattar kursvärderingar som genomförs i slutet av varje kurs, det vill säga summativ kursvärdering. NUF har beslutat om reviderade riktlinjer för kursvärdering som gäller från och med vårterminen 2019.

Syftet med NUF:s riktlinjer är att studenterna ska ha möjlighet att lämna sina synpunkter på en kurs i ett sammanhang där kursansvarig lärare inte finns med. Kursvärderingarna innehåller sex skriftliga obligatoriska frågor, schemaläggs och leds av någon annan än kursansvarig lärare. Efter varje kurs ska kursansvarig lärare skriva en kursrapport med de viktigaste resultaten och planerade åtgärder.

Utifrån kursrapporterna ska prefekten göra en terminsvis sammanställning över kursvärderingarna och lämna till NUF ett par månader efter avslutad termin. Sammanställningen

ska innehålla en sammanställning över terminens resultat baserat i kursrapporterna, planerade och vidtagna åtgärder samt prefektens reflektioner. Eftersom de nya riktlinjerna gäller från och med vårterminen 2019, har prefekterna lämnat sina sammanställningar till NUF enligt de nya riktlinjerna vid ett tillfälle.

Uppföljning av kursvärderingar visar att det genomförs kursvärderingar enligt NUF:s riktlinjer i anslutning till alla kurser. Det är ett pågående arbete att vidta åtgärder i syfte att utveckla kursen eller liknande kurs. Vidtagna åtgärder eller information om att åtgärder inte har vidtagits eller planeras, återkopplas ofta men inte alltid till studenterna.

De flesta institutioner har utvecklat rutiner för kursvärderingar utifrån riktlinjerna. Några institutioner har implementerat dessa fullt ut, andra är inne i en utvecklingsfas.

Det är otydligt för en del lärare vilken funktion dessa kursvärderingar fyller i förhållande till den kontinuerliga dialog som lärare och studenter har under kursens gång och vad riktlinjerna egentligen innebär. Det har bland annat framförts kritik mot att institutionerna måste genomföra kursvärderingar på flera olika sätt.

Ett utvecklingsområde är att fortsatt tydliggöra vad NUF:s riktlinjer innebär. Riktlinjerna ska också följas upp. Ett annat utvecklingsområde är att höja svarsfrekvensen för kursvärderingarna. För att det ska vara möjligt behöver det vara tydligt för studenterna att resultatet från kursvärderingarna tas tillvara. Ytterligare ett utvecklingsområde är återkopplingen från kvalitetssamordnaren till NUF respektive från NUF till prefekterna och vice-rektor för forskning.

Programvärderingar

Programvärdering genomfördes i maj 2019. Programvärderingarna genomförs digitalt och resultatet analyseras på institutionsnivå.

Ledningsgruppen har konstaterat att programvärderingarna i sin nuvarande utformning inte är ändamålsenliga, utan behöver vidareutvecklas. Därför är det också endast någon enstaka prefekt som har använt resultatet från vårens programvärdering som ett underlag för fortsatt utveckling av utbildningsprogrammen vid institutionen. Resultat från programvärderingarna har inte återkopplats till studenterna.

Ett utvecklingsområde under hösten 2020 är att se över frågorna i programvärderingarna och om resultatet bör analyseras på programnivå i stället för på institutionsnivå. Det behöver också tydliggöras hur resultatet och åtgärder ska återkopplas till studenterna och var ansvaret för uppföljning av åtgärder ligger. Om programvärderingarna ska finnas kvar, är planen att nästa omgång genomförs våren 2021.

Studiemiljöundersökning

Den senaste studiemiljöundersökningen genomfördes våren 2018. Ansvarig för genomförandet var arbetsmiljökommittén.

Planerade åtgärder utifrån resultatet av studiemiljöundersökningen har lagts in i institutionernas arbetsmiljöplaner respektive i SKH:s övergripande arbetsmiljöplan. Frågor som rör studenternas studiemiljö och utvecklingen av denna är delvis ett långsiktigt arbete. En

del åtgärder har genomförts, andra är pågående just eftersom de kräver ett långsiktigt arbete. Vidtagna åtgärder har delvis följts upp i samband med verksamhetsdialogerna och i arbetsmiljökommittén. Det har inte gjorts någon samlad SKH-gemensam uppföljning av vilka åtgärder som har vidtagits eller som planeras.

Under hösten 2019 har förberedelser inför studiemiljöundersökningen våren 2020 genomförts i samarbete med studentkåreerna. Frågorna i undersökningen har setts över och några justeringar har gjorts. Processen för att ta hand om resultatet, uppföljning av åtgärder med mera ses också över. Förutom arbetsmiljökommittén behöver även NUF få information om resultatet, få möjlighet att diskutera planerade åtgärder och få återkoppling på uppföljning av vidtagna åtgärder.

Utbildningsutvärdering

NUF fattade våren 2019 beslut om en modell för utbildningsutvärdering och att en pilotomgång ska genomföras under 2019/2020.

Två program ingår i pilotomgången – magisterprogrammet Svarta speglar vid institutionen för skådespeleri och masterprogrammet Nya performativa praktiker vid institutionen för dans. Enligt planeringen ska Svarta speglars självvärdering presenteras i slutet av mars och Nya performativa praktikers i slutet av april. Därefter tar bedömgargruppens granskning vid. Pilotomgången följs upp och utvärderas kontinuerligt så att processer, information och stödmaterial kan utvecklas inför nästa omgång som genomförs 2020/ 2021.

En identifierad risk för pilotomgången är processen för att utse bedömgargrupperna. Då det har varit relativt kort om tid mellan att modellen fastställdes av NUF till att bedömgargrupperna ska påbörja sitt arbete, har det varit svårt att få personer som har tid att genomföra uppdraget under våren 2020. Det har också varit svårt att få in förslag till möjliga bedömare. Ett utvecklingsområde är därför att utveckla processen att utse bedömgargrupper och när i tid den processen påbörjas. Det utvecklingsarbetet har påbörjats. Ett annat utvecklingsområde är att berörda institutioner i tid får information om dels att de ska utvärderas, dels vad som behöver göras inför, under och efter utvärderingen. En av de viktigaste åtgärderna på institutionsnivå är att tillräckligt med tid för arbetet med självvärderingarna avsätts i tjänstgöringsplanerna för berörda personer på institutionerna. Det är också angeläget att stöd finns från den gemensamma förvaltningen.

Medarbetarundersökning

Medarbetarundersökning genomfördes våren 2019.

Planerade åtgärder utifrån resultatet har lagts in i institutionernas arbetsmiljöplaner respektive i SKH:s övergripande arbetsmiljöplan. En del åtgärder har genomförts, andra är pågående. På motsvarande sätt som för studiemiljön, är vissa frågor om arbetsmiljö långsiktiga. Medarbetarundersökningen följs bland annat upp vid verksamhetsdialogerna. Det har inte gjorts någon samlad SKH-gemensam uppföljning av vilka åtgärder som har vidtagits eller som planeras. Det är verksamhetsansvarigas ansvar att analysera resultatet, vidta åtgärder samt att följa upp åtgärderna. Resultat och åtgärder stäms av vid verksamhetsdialogerna.

Verksamhetsdialoger

Verksamhetsdialogerna omfattar dem som har genomförts under hösten 2019. Resultatet av dialogerna är ett underlag för utveckling av verksamheten och innebär konkret att olika åtgärder ska vidtas. Sådant som behöver följas upp vid nästkommande dialog dokumenteras.

Under hösten 2019 har dialoger med fem av institutionerna genomförts, medan en flyttades till januari 2020. För en av institutionerna har ingen dialog genomförts på grund av sjukdom och därefter prefektbyte. Åtgärder genomförs kontinuerligt efter genomförd dialog och återkopplas löpande. Vid nästkommande dialog görs en samlad uppföljning av vilka åtgärder som har vidtagits.

Verksamhetsdialogerna är ett forum för dialog kring institutionernas pågående och planerade verksamhet, inklusive det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamhetsdialogernas roll i kvalitetssystemet har tydliggjorts under hösten.

Prefekterna bestämmer vilka från institutionen som ska delta och om studenter ska bjudas in. Studenter har deltagit i dialogerna vid tre institutioner. Studenternas medverkan ger en extra dimension till verksamhetsdialogerna, som är angelägen.

Styr- och stöddokument samt nyckelprocesser

Styr- och stöddokument

Under året har arbetsordningen och anställningsordningen setts över och reviderats utifrån ett jämställdhetsperspektiv efter påpekanden i UKÅ:s juridiska lärosätets tillsyn. Vidare har riktlinjer för studentinflytande, för tillgodoräknande samt SKH:s examensordning setts över och reviderats som en konsekvens av tillsynen.

Inom forskarutbildningen har ett revideringsarbete av styrdokument genomförts under 2019. Syftet har varit att göra dokumenten språkligt och strukturellt tydligare för att förbättra läsbarheten, kvalitetssäkra kommunikationen kring förväntningar på roller och ansvar samt beskriva innehållet i utbildningen mer precist. Revideringsarbetet har lett till att NUF har fattat beslut om reviderad allmän studieplan för forskarutbildningen, samt nya alternativt reviderade riktlinjer för delseminarier, slutseminarium respektive disputation. Vidare har mallen för den individuella studieplanen reviderats.

Utöver översynen av styrdokument inom forskarutbildningen, har NUF även fastställt riktlinjer för nedläggning av utbildningsprogram med tillhörande checklista, riktlinjer för urvalsbedömning vid antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå, modell och vägledning för utbildningsutvärdering vid SKH samt mallar för kursplaner.

Nyckelprocesser

Under 2019 har ett antal processer identifierats som nyckelprocesser. Dessa har tydliggjorts och dokumenterats enligt en särskild mall. Nyckelprocesserna är:

- utbildningsplanering
- antagning av studenter och doktorander
- genomförande av kursvärdering
- verksamhetsplansprocessen

- budgetprocessen
- kompetensförsörjning
- rekrytering av lärare
- systematiskt arbetsmiljöarbete
- lokalförsörjning
- informations säkerhet.

Dessutom har utveckling av processerna för kursplanearbetet och för den individuella studieplanen inom forskarutbildningen påbörjats.

Implementering av processerna pågår och har kommit olika långt, beroende på processernas karaktär. Uppföljning av processerna kommer att ske vid olika tidpunkter, för vissa av dem med början under 2020.

Kompetensutveckling och andra kvalitetsutvecklande åtgärder

Under 2019 har SKH inlett ett arbete med att HBTQ-certifiera högskolan. En certifiering innebär ett strukturerat och målmedvetet sätt att förbättra arbetsmiljö och bemötande och ger personalen ökad kunskap om HBTQ, normer samt konsekvenser av normer för hälsa och livsvillkor för HBTQ-personer.

Under våren 2019 avslutade 13 lärare den ettåriga HPU-utbildningen *Lärarrollen i konstnärlig utbildning, 7,5 högskolepoäng* vid SKH. Hösten 2019 påbörjade ytterligare 15 lärare utbildningen.

Våren 2019 avslutade tio lärare kursen *Introduktion till konstnärlig forskning, 7,5 högskolepoäng*. Hösten 2019 påbörjade ytterligare nio lärare kursen.

Vidare har utbildning i engelska för olika personalkategorier genomförts i samarbete med London School of English under året.

Sammanfattande kommentarer för 2019

Under 2019 har kvalitetssystemet tydliggjorts, implementerats och vidareutvecklats. Att tydliggöra kvalitetssystemet har bland annat inneburit att kvalitetssystemet har kommunicerats och informerats om i olika sammanhang, att nyckelprocesser har identifierats, tydliggjorts, dokumenterats och fastställts enligt en särskild mall samt att strukturerade insamlingsaktiviteter har vidareutvecklats. Det har även tydliggjorts hur befintliga processer för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning är en del av kvalitetssystemet och en vidareutveckling har skett. Systematisering, återkoppling och uppföljning har identifierats som områden som behöver utvecklas.

Arbetet med självvärdering av SKH:s kvalitetssäkringsarbete har tydliggjort vilka styrkor och utvecklingsområden som finns. Åtgärdsplanen efter genomförd självvärdering är utgångspunkt för det fortsatta utvecklingsarbetet under 2020.

I samband med uppföljningen av kvalitetssystemet har det framkommit att det upplevs som abstrakt vad som menas med kvalitetssystemet, kvalitetsarbete med mera. Ett viktigt arbete för att engagera och göra medarbetare och studenter delaktiga under 2020, är att göra de olika delarna i systemet mer konkreta genom att verksamheten själv delar exem-

pel på kvalitetsarbete. Det kommer bland annat att göras genom återkommande seminarier och workshops kring *best practice* under året, där verksamhetsansvariga är delaktiga i att identifiera dessa och att planera aktiviteterna.

Arbetet med en kommunikationsstrategi för kvalitetsarbetet, i syfte att tydliggöra och öka förståelsen, har påbörjats under 2019 och kommer att fortsätta under början av 2020.

Under året har också UKÄ:s utvärdering av ämneslärarexamen genomförts. SKH har inom ramen för den genomfört en självvärdering av ämneslärarutbildningen med inriktning dans och därefter granskats av en bedömargrupp. UKÄ:s beslut kommer att komma under början av 2020. En åtgärdsplan kommer att tas fram efter att SKH fått bedömargruppens yttrande.